

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 13 lipca 2023 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Dariusz Świecki (przewodniczący)
SSN Andrzej Siuchniński (sprawozdawca)
SSN Małgorzata Gierszon

w sprawie **D.H.**

skazanego wyrokiem łącznym

po rozpoznaniu w dniu 13 lipca 2023 r., w Izbie Karnej,

na posiedzeniu w trybie art. 535 § 5 k.p.k.,

kasacji wniesionej na korzyść skazanego przez Prokuratora Generalnego

od wyroku łącznego Sądu Rejonowego w Rybniku z dnia 13 lipca 2022 r.,

sygn. akt III K 450/22,

- 1. uchyla zaskarżony wyrok i na podstawie art. 439 § 1 pkt 8 k.p.k. w zw. z art. 17 § 1 pkt 7 k.p.k. objęte nim postępowanie w przedmiocie wyroku łącznego umarza,**
- 2. kosztami postępowania w sprawie obciąża Skarb Państwa.**

UZASADNIENIE

Wyrokiem łącznym z dnia 13 lipca 2022 r. Sąd Rejonowy w Rybniku, sygn. akt III K 450/22, w sprawie D.H., skazanego prawomocnymi wyrokami:

1. Sądu Rejonowego w Wodzisławiu Śląskim z dnia 23 września 2016 r., sygn. akt VI K 405/16, za czyn z art. 178a § 1 k.k., popełniony w dniu 2 kwietnia 2016 r., na karę 6 miesięcy pozbawienia wolności z warunkowym

- zawieszeniem jej wykonania na okres 2 lat próby,
2. Sądu Rejonowego w Wodzisławiu Śląskim z dnia 28 lipca 2017 r., sygn. akt VI K 205/17, za czyn z art. 178a § 1 k.k., popełniony w dniu 12 stycznia 2017 r., na karę 7 miesięcy pozbawienia wolności,
 3. Sądu Rejonowego w Rybniku z dnia 10 sierpnia 2017 r., sygn. akt III K 425/17 za czyn z art. 270 § 1 k.k. w zw. z art. 76 § 2 k.k.s. i art. 56 § 2 k.k.s. w zw. z art. 11 § 1 k.k. w zw. z art. 12 k.k., popełniony w okresie od dnia 6 listopada 2015 r. do dnia 28 grudnia 2015 r., na karę grzywny w wysokości 200 stawek dziennych po 40 zł każda; postanowieniem z dnia 28 stycznia 2019 r. grzywnę zmieniono na zastępczą karę 100 dni pozbawienia wolności,
 4. Sądu Rejonowego w Rybniku z dnia 27 listopada 2017 r., sygn. akt III K 1333/17, za czyny z:
 1. art. 56 § 2 k.k.s. w zb. z art. 62 § 2 k.k.s. w brzmieniu obowiązującym przed dniem 1 stycznia 2017 r. w zw. z art. 2 § 2 k.k.s. przy zastosowaniu art. 7 § 1 k.k.s. popełniony w dniu 27 września 2010 r., na karę grzywny w wysokości 30 stawek dziennych po 70 zł każda,
 2. art. 56 § 2 k.k.s. i z art. 56 § 2 k.k.s. w zw. z art. 6 § 2 k.k.s. popełniony w okresie: od dnia 6 kwietnia 2012 r. oraz w dniu 1 sierpnia 2012 r., od dnia 25 października 2011 r. do dnia 1 sierpnia 2012 r. i od dnia 25 kwietnia 2011 r. do dnia 1 sierpnia 2012 r., na karę 8 miesięcy pozbawienia wolności, której wykonanie warunkowo zawiesił na okres 3 lat próby i karę grzywny w wysokości 350 stawek dziennych po 70 zł każda,
 3. art. 56 § 2 k.k.s. w zb. z art. 62 § 2 k.k.s. w brzmieniu obowiązującym przed dniem 1 stycznia 2017 r. w zw. z art. 2 § 2 k.k.s. przy zastosowaniu art. 7 § 1 k.k.s. popełniony w okresie od dnia 25 lipca 2012 r. oraz dnia 1 sierpnia 2012 r., na karę grzywny w wysokości 50 stawek dziennych po 70 zł każda,
 4. Sądu Rejonowego w Wodzisławiu Śląskim z dnia 17 lutego 2020 r., sygn. akt II K 1498/19, za czyn z art. 178a § 4 k.k. popełniony w dniu 17 sierpnia 2019 r., na karę roku pozbawienia wolności i środek karny w postaci zakazu prowadzenia wszelkich pojazdów mechanicznych dożywotnio,
 5. Sądu Rejonowego w Wodzisławiu Śląskim z dnia 30 lipca 2020 r., sygn. akt II K 358/20, za czyn z art. 178a § 4 k.k. w zw. z art. 178b k.k. w zw. z art. 64 § 1

k.k. i art. 11 § 2 k.k. popełniony w dniu 24 listopada 2019 r., na karę 1 roku i 3 miesięcy pozbawienia wolności i środek karny w postaci zakazu prowadzenia wszelkich pojazdów mechanicznych dożywotnio,

6. Sądu Rejonowego w Tychach z dnia 26 kwietnia 2021 r., sygn. akt II K 342/21, za czyn z art. 286 § 1 k.k. popełniony w dniu 6 lutego 2020 r., na karę 6 miesięcy pozbawienia wolności,
7. Sądu Rejonowego w Rybniku z dnia 9 listopada 2021 r., sygn. akt III K 764/21, za czyn z art. 178a § 1 i § 4 k.k. w zw. z art. 64 § 1 k.k. popełniony w dniu 3 listopada 2020 r., na karę 2 lat i 6 miesięcy pozbawienia wolności i środek karny w postaci zakazu prowadzenia wszelkich pojazdów mechanicznych dożywotnio

orzekł:

1. na podstawie art. 85 § 1 i § 2 k.k., art. 86 § 1 k.k. (w brzmieniu obowiązującym do dnia 23 czerwca 2020 r.) w zw. z art. 4 § 1 k.k. połączył orzeczone kary jednostkowe pozbawienia wolności ze spraw: III K 1333/17, II K 358/20, II K 342/21 i III K 764/21, a następnie w ich miejsce orzekł wobec skazanego D.H. karę łączną 4 lat i 6 miesięcy pozbawienia wolności;
2. na podstawie art. 85 § 1 i § 2 k.k., art. 86 § 1 i § 2 k.k. (w brzmieniu obowiązującym do dnia 23 czerwca 2020 r.) w zw. z art. 4 § 1 k.k. połączył orzeczone kary jednostkowe grzywny ze spraw: III K 425/17 i III K 1333/17, a następnie w ich miejsce orzekł wobec skazanego D. H. karę łączną grzywny w wymiarze 500 stawek dziennych po 60 zł każda,
3. na podstawie art. 577 k.p.k. na poczet kary łącznej pozbawienia wolności zaliczył skazanemu okres odbytej już kary pozbawienia wolności ze sprawy o sygn. akt II K 358/20;
4. na podstawie art. 576 § 1 k.p.k. orzekł, że w pozostałym zakresie ,
5. na podstawie art. 572 k.p.k. umorzył postępowanie w przedmiocie objęcia wyrokiem łącznym orzeczeń wymienionych w części wstępnej o sygn. akt: VI K 405/16, VI K 205/17 i II K 1498/19,
6. na podstawie art. 90 § 2 k.k. w zw. z art. 85 § 1 k.k. połączył orzeczone

środki karne ze spraw o sygn. akt: IIK 1498/19, IIK 358/20 i III K 764/21, a w ich miejsce orzekł zakaz prowadzenia wszelkich pojazdów mechanicznych dożywotnio.

Wyrok ten nie zostało zaskarżony przez żadną ze stron i uprawomocnił się w dniu 21 lipca 2022 r.

Kasację od tego wyroku wywiódł Prokurator Generalny zaskarżając go w całości na korzyść skazanego D.H. i zarzucając: „rażące naruszenie przepisu prawa karnego procesowego, to jest art. 17 § 1 pkt 7 k.p.k., stanowiące bezwzględną przyczynę uchylenia orzeczenia, określoną w art. 439 § 1 pkt 8 k.p.k., polegające na wydaniu wobec D.H. przez Sąd Rejonowy w Rybniku w dniu 13 lipca 2022 r. wyroku łącznego o sygn. akt III K 450/22 (prawomocnego w dniu 21 lipca 2022 r.) w sytuacji, kiedy kwestia połączenia skazań na mocy tych samych orzeczeń, wydanych wobec tego samego skazanego została już wcześniej rozstrzygnięta wyrokiem łącznym Sądu Rejonowego w Tychach z dnia 1 lutego 2022 r., sygn. akt II K 865/21, który uprawomocnił się w dniu 22 kwietnia 2022 r., w związku z wydaniem wyroku przez Sąd Okręgowy w Katowicach w sprawie o sygn. akt XXIII Ka 289/22”.

W konkluzji skarżący wniósł o uchylenie zaskarżonego orzeczenia i na podstawie art. 537 § 2 k.p.k. w zw. z art. 439 § 1 pkt 8 k.p.k. w zw. z art. 17 § 1 pkt 7 k.p.k. umorzenie postępowania w przedmiocie wydania wyroku łącznego.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Kasacja jest zasadna w stopniu oczywistym.

Prokurator Generalny w kasacji tej trafnie i przekonująco wykazał, że Sąd Rejonowy w Rybniku zaskarżony wyrok wydał z rażącym naruszeniem przepisu prawa karnego procesowego, to jest art. 17 § 1 pkt 7 k.p.k., co jednocześnie stanowi o uchybieniu mającym charakter bezwzględnej przyczyny odwoławczej o jakiej mowa w art. 439 § 1 pkt 8 k.p.k.

Z analizy akt sprawy wynika, że Sąd Rejonowy w Rybniku, wyrokiem z dnia 13 lipca 2022 r., sygn. akt III K 450/22, na podstawie art. 85 § 1 i § 2 k.k., art. 86 § 1 k.k. (w brzmieniu obowiązującym do dnia 23 czerwca 2020 r.) w zw. z art. 4 § 1 k.k., połączył orzeczone wobec skazanego D.H. kary jednostkowe pozbawienia wolności ze spraw, które wcześniej były przedmiotem procedowania w postępowaniu o

wydanie wyroku łącznego i w obrocie prawnym funkcjonował już prawomocny wyrok łączny Sądu Rejonowego w Tychach z dnia 1 lutego 2022 r., sygn. akt II K 865/21. Z części wstępnej tego ostatniego wyroku wynika, że przedmiotem rozważań Sądu Rejonowego w Tychach, były kary orzeczone wobec D.H. siedmioma wyrokami skazującymi, natomiast w wyniku skutecznej apelacji obrońcy skazanego, postępowaniem w przedmiocie wydania wyroku łącznego została również objęta kara 2 lat i 6 miesięcy pozbawienia wolności z wyroku Sądu Rejonowego w Rybniku z dnia 9 listopada 2021 r., sygn. akt III K 764/21. Sąd Okręgowy w Katowicach wyrokiem z dnia 22 kwietnia 2022 r. wydanym w sprawie o sygn. akt XXIII Ka 289/22, zmienił bowiem zaskarżony wyrok w ten sposób, że:

- uzupełnił komparycję zaskarżonego wyroku o pkt VIII, obejmujący skazanie wyrokiem Sądu Rejonowego w Rybniku z dnia 9 listopada 2021 r., sygn. akt III K 764/21,
- uchylił rozstrzygnięcie o karze łącznej zawarte w pkt. I i na podstawie art. 39 § 2 k.k.s. w zw. z art. 39 § 1 k.k.s. i art. 20 § 2 k.k.s. w zw. z art. 85 § 1 i § 2 k.k. połączył skazanemu kary pozbawienia wolności z wyroków o sygn. akt: III K 1333/17 (8 miesięcy), II K 358/20 (1 rok i 3 miesiące), II K 342/21 (6 miesięcy) i III K 764/21 (2 lata i 6 miesięcy), a w ich miejsce orzekł karę łączną 4 lat pozbawienia wolności,
- uchylił rozstrzygnięcie zawarte w pkt. 2 zaskarżonego wyroku i na podstawie art. 577 k.p.k. zaliczył skazanemu na poczet powyższej kary łącznej okres dotychczas odbytej kary w sprawie o sygn. akt II K 358/20,
- w pkt. 3 przyjął jako podstawę wymiaru kary łącznej 450 stawek dziennych po 70 zł każda, przepisy art. 39 § 2 k.k.s. w zw. z art. 39 § 1 k.k.s. i art. 20 § 2 k.k.s. w zw. z art. 85 § 1 i § 2 k.k. w zw. z art. 86 § 2 k.k.,
- na podstawie art. 577 k.p.k. zaliczył skazanemu na poczet orzeczonej w pkt. 3 zaskarżonego wyroku kary łącznej grzywny uiszczoną w sprawie o sygn. akt III K 1333/17, grzywnę w kwocie 500 zł,
- w pkt. 4 przyjął jako podstawę prawną wymiaru łącznego środka karnego w postaci dożywotniego zakazu prowadzenia wszelkich pojazdów mechanicznych przepisy art. 90 § 2 k.k. w zw. z art. 88 k.k.,

- na podstawie art. 577 k.p.k. w zw. z art. 90 § 2 k.k. zaliczył skazanemu na poczet orzeczonego łącznego ww. środka karnego okres jego dotychczasowego wykonywania w sprawach: VI K 205/17, II K 1498/19 i II K 358/20.

W pozostałym zakresie wyrok łączny Sądu Rejonowego w Tychach utrzymano w mocy i zwolniono skazanego od ponoszenia wydatków w postępowaniu odwoławczym.

Z porównania treści obu wyroków tj. zaskarżonego wyroku łącznego Sądu Rejonowego w Rybniku z dnia 13 lipca 2022 r., sygn. akt III K 450/22 oraz wyroku łącznego Sądu Rejonowego w Rybniku z dnia 9 listopada 2021 r., sygn. akt III K 764/21 zmienionego wyrokiem Sądu Okręgowego w Katowicach z dnia 22 kwietnia 2022 r., sygn. akt XXIII Ka 289/22, wynika w sposób oczywisty, że przedmiotem obu postępowań o wydanie wyroku łącznego były te same kary jednostkowe, orzeczone wobec tego samego skazanego tymi samymi wyrokami.

Rację ma zatem skarżący wskazując, że ponowne wydanie wyroku łącznego w dniu 13 lipca 2022 r., sygn. akt III K 450/22, było uchybieniem Sądu Rejonowego w Rybniku, naruszającym zasadę powagi rzeczy osądzonej, a więc stanowiącym bezwzględną przyczynę odwoławczą, określoną w art. 439 § 1 pkt 8 k.p.k., skutkującym koniecznością uchylenia tego wyroku.

Z kolei uregulowany w art. 17 § 1 pkt 7 k.p.k. bezwzględny nakaz umorzenia postępowania karnego, gdy wcześniejsze postępowanie karne co do tego samego czynu tej samej osoby zostało prawomocnie zakończone (*res iudicata*), dotyczy również postępowań w przedmiocie wydania wyroku łącznego (por. wyroki Sądu Najwyższego: z dnia 17 listopada 2004 r., sygn. akt V KK 326/04, z dnia 3 października 2005 r., sygn. akt V KK 151/05, z dnia 30 listopada 2011 r., sygn. akt II KK 149/11, z dnia 10 lipca 2013 r., sygn. akt II KK 14/13).

Zaistniała zatem także konieczność umorzenia postępowania objętego wyrokiem łącznym Sądu Rejonowego w Rybniku z dnia 13 lipca 2022 r., sygn. akt III K 450/22.

Z tych wszystkich powodów Sąd Najwyższy orzekł jak w wyroku.

(WB)

[ł.n]

